

Handläggare
Elisabeth Ehne

Datum
2023-04-25
Ert Datum
2023-01-04

Diarienummer
RS/230046
Er beteckning
FÖ2023/00074

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se
fo.ssk@regeringskansliet.se

Svar på remiss gällande Betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap

Regionen har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Mycket i utredningen är bra och vi instämmer i en stor del av förslagen.

Region Värmland anser dock att utredningen inte har genomfört tillräckliga bedömningar av ekonomiska konsekvenser för regionerna med beaktande av säkerhetsskyddslagen och den pågående civilförsvarsplaneringen. Det är därför viktigt att Regeringskansliet i den fortsatta beredningen fördjupar och kompletterar konsekvensanalyserna.

Planeringsbestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen innebär att regioner ska planera hälso- och sjukvården så att skyldigheten att erbjuda befolkningen god vård kan fullgöras i alla lägen det vill säga i ett normalläge, vid kris och krig. Det innebär att regioner själv kommer att vara beroende av att kunna nyttja skyddsrum och skyddade utrymmen för att upprätthålla sin samhällsviktiga verksamhet vid beredskapslarm. Regioner bör därför fräntas skyldigheten att bereda plats för allmänheten i dessa utrymmen där hälso- och sjukvård bedrivs. Att fräntas skyldigheten att bereda plats är tillika en förutsättning för att bibehålla tystnadsplikten och sekretessen i vården. Regioner ska förvisso fortsättningsvis nyttja skyddsrum och skyddade utrymmen för skydd av civilbefolkningen men då endast för de patienter, besökare och personal som befinner sig på eller i anslutning till sjukvårdsinrättningen.

I nybyggnadsprocessen och beslut om nybyggnation föreslås att det till bestämmelserna om byggande av skyddsrum ska införas en hänvisning till att det i plan- och bygglagen finns regler om genomförandet av bygg- och rivningsåtgärder som ska tillämpas även för skyddsrum. Region Värmland förutsätter att inget av de föreslagna förändringarna och åtgärderna tillämpas retroaktivt.

Datum
2023-04-25

Darienummer
RS/230046

Regionstyrelsen

Åsa Johansson
Regionstyrelsens Ordförande

§ 104

Dnr RS/230046

**Svar på remiss gällande Betänkande av Utredningen om
civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap****Beslut**

Regionstyrelsens beslut:

Förslag till svar på remiss fastställs och överlämnas till justitiedepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Region Värmland har uppmanats att svara på remiss gällande betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap (SOU 2022:57).

Utredningens uppdrag har varit att analysera och lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassat fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium bör vara utformat.

Utredningen föreslår att det fysiska skyddet för civilbefolkningen ska bestå av flera grundläggande delar i form av tillgång till skyddsrum och andra skyddade utrymmen, möjlighet till utrymning och inkvartering, inrättande av en statlig beredskapsorganisation för förstärkning av kommunernas räddningstjänstorganisationer samt varning och information till allmänheten. Vid ett väpnat angrepp kommer det att finnas behov av samtliga delar.

Utredningens förslag innebär att nya uppgifter åläggs främst kommunerna men även i viss mån regionerna, vilket till viss del innebär en inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Inskränkningen bedöms emellertid inte vara oproportionerlig på så sätt som avses i regeringsformen.

För regionernas del handlar det om att medverka i kommunernas och länsstyrelsens planering för utrymning och efterföljande inkvartering vid höjd beredskap.

Förslaget till ny lag om skyddsrum och skyddade utrymmen behöver vissa övergångsbestämmelser för att underlätta övergången utifrån att systemet med skyddsrum är gammalt och att det genom tiden har gällt olika krav, rättigheter och skyldigheter. Övriga förslag kräver enligt utredningen inga övergångsbestämmelser.

Med anledning av det rådande allvarliga säkerhetspolitiska läget efter Rysslands invasion av Ukraina föreslår utredningen att författningsändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 januari 2025.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag RSAU § 96 Svar på remiss gällande Betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap
- Tjänsteskrivelse - Svar på remiss gällande Betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap
- Svar på remiss gällande Betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap
- Remiss - Betänkande av Utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap

Utdraget skickas till

Justitiedepartementet